

תת"ע 8997/08/19 - מדינת ישראל נגד ספנוב עובדיה ודים

בית משפט השלום לתעבורה באילת

תת"ע 8997-08-19 מדינת ישראל נ' ספנוב עובדיה ודים
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ספנוב עובדיה ודים

הנאשם

הכרעת דין

בהתאם למצוות סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב 1982, אני מודיעה כי זיכיתי את הנאשם.

ולהלן הנימוקים:

רקע:

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה במהירות העולה על המותר בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א 1961.

על פי עובדות כתב האישום ביום 29.3.2019 בשעה 12:09 נהג הנאשם ברכב אאודי לבן בכביש 90 קילומטר 35 מכיוון צפון לכיוון דרום, במהירות 143 קמ"ש למרות שהמהירות המירבית המותרת במקום היא 90 קמ"ש.

2. במענה לכתב האישום הודה הנאשם בנהיגה ברכב במקום ובזמן, ואף לא חלק על תקינות מכשיר המדידה, אך כפר במהירות שיוחסה לו.

3. ביום 18.7.21 התנהל דין ההוכחות.

מטעם המאשימה העיד השוטר שאדי סולימאן ובאמצעותו הוגשו הדוח שערך, נספח לדוח וצילום יומן ההפעלה

(ת/1-3). כמו כן הוגש תע"צ תקינות מכשיר המדידה (ת/4)

מטעם ההגנה העיד הנאשם והוגשו מסמכים שונים לרבות, שמות הצמחים בכביש 90 ומיקומם, נוהל הפעלת ממל"ז, צילומים של הצומת בו נאכפה העבירה, מסמך מאיתוראן, יומן נסיעות ועוד (נ/1 - נ/8).

4. ב"כ המאשימה טענה בסיכומיה כי עדות השוטר היתה מהימנה, כי השוטר מסר גרסה עקבית, וזאת לטענתה להבדיל מהנאשם. ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם לא זימן לעדות את הנוסעת שהיתה ברכבו ויש לזקוף זאת לחובתו, ב"כ המאשימה ביקשה להרשיע הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי יש לזכות הנאשם, ולו מחמת הספק, הפנה לכשלים שקיימים לשיטתו בדוח שערך השוטר, לכך שההפעלה נעשתה בניגוד לנהלים, לרכב נוסף שהיה בזירה ולא תועד כנדרש, לכך שעל פי הדוח של איתוראן הנאשם לא חרג מהמהירות החוקית המותרת.

דין והכרעה

5. השוטר בדוח שערך ציין כי העבירה בוצעה בכביש 90 קמ' 35 לכיוון צפון. ציין שקלט את הנאשם בנתיב השמאלי כאשר בנתיב הימני היה רכב פרטי כמה מטרים לפני רכבו של הנאשם. השוטר ציין כי קלט את הרכב במרחק של 297.0 מטר, וכשרכבו של הנאשם חלף אותו הוא יצא אחריו ועצר אותו בקילומטר 34. בעדותו בבית המשפט העיד השוטר כי אינו זוכר את האירוע מעבר למה שרשום בדוח. אישר שהוסמך להפעיל ממל"ז ביום 16.8.18. בחקירתו הנגדית טען שצומת תמנע ממוקם בכביש 35, וכי בעת שאכף את העבירה הניידת עמדה בצומת תמנע (ולא בצומת אליפז) הגם שלא רשם זאת בדוח. לדבריו צומת אליפז ממוקם בקילומטר 38. לדבריו אין כל מניעה להפעיל ממל"ז בצומת בו הפעיל, העמדה אושרה על ידי קצין בכיר וקצין בטיחות ואין במקום תמרוך שמורה על צומת או על שינוי במהירות המותרת. השוטר העיד שהניידת היתה מונעת, לדבריו הניידת תמיד מונעת כשהוא מודד רכבים, כדי שיוכל לנסוע אחרי הרכבים הנמדדים. השוטר העיד שהיה בקשר עין רצוף עם רכב הנאשם אך לא ידע להשיב אם הבחין שרכב הנאשם עקף את הרכב שנסע בנתיב הימני. השוטר לא זכר פרטים על הרכב שנסע בנתיב הימני (סוג, צבע...).

לדברי השוטר על אף שקלט את הנאשם במרחק 297 מ' בתנועה מתקרבת לא עצר אותו במקום כדי לא לסכן עצמו שכן יש במקום שני נתיבים וזה מסוכן ולכן הוא "לא קופץ באמצע הכביש". במהלך החקירה הנגדית הציג ב"כ הנאשם לשוטר מסמך נ/4, מסמך מודפס אשר זהה לחלוטין בתוכנו למסמך ת/2 שנערך בכתב ידו של השוטר. השוטר טען שלא הוא ערך את המסמך נ/4, לא ידע ליתן הסבר מי ערך את מסמך נ/4 ומדוע, לדבריו, אולי הרכב הוציא מסמך מודפס.

6. הנאשם העיד כי נסע במהירות 90 קמ"ש. לדבריו השוטר עצר אותו אחרי צומת אליפז/תמנע לפני הצומת עם מכרות תמנע. לדבריו הוא הבחין ברכבו של השוטר בצומת אליפז. הוא לא הבחין שמדובר ברכב משטרה אלא הבחין ברכב אזרחי אך הבחין בתוך הרכב באדם עם נקודה זוהרת, אחרי כמה מאות מטרים הבחין ברכב שנוסע אחריו, הנהג מהבהב עם אורות הרכב ומניח "צקלקה" על גג הרכב, לדבריו הבחין בשוטר תוך כדי נסיעה מניח את ה"צקלקה" על גג הרכב ובשלב זה הבין שמדובר בשוטר. לדבריו הרכב בנתיב הימני נסע לאט, ולכן הנאשם עבר לנתיב השמאלי כדי לעוקפו אך הוא לא השלים את העקיפה שכן הרכב בנתיב הימני החל לנסוע מהר. לדברי הנאשם, אחרי צומת אליפז הוא השתלב עם רכבו חזרה לנתיב ימין. הנאשם העיד כי עימו ברכב היתב בת זוג, שמזה שנה וחצי אינו בקשר עימה ולמיטב ידיעתו היא נמצאת היום במוסד גמילה מסמים. לשאלת ב"כ המאשימה אישר שיכול להראות התכתבויות איתה מהעבר ולהראות שאין לו כל קשר איתה. הנאשם הגיש יומן נסיעה של הרכב, ממועד האירוע, אשר תיעד את המסלול והמהירות בה נהג במועד הרלוונטי.

7. אציין כבר עתה כי התרשמתי שהשוטר שהפעיל את הממל"ז הוא שוטר מקצועי ואמין, עדותו זכתה לאמוני, ועם זאת נותרו מספר סימני שאלה בכל הנוגע לאכיפה אשר בוצעה על ידו. סימני שאלה שמותירים מקום לספק בכל הנוגע לזיהוי הרכב מבצע העבירה.

ואלו הם סימני השאלה העיקריים:

הגם שהשוטר העיד שעמד עם הניידת לאכוף מהירות בצומת תמנע, הרי שלא רשם זאת בדוח. בדוח אין כל אזכור לכך שעמד בצומת, עניין זה עלה רק בחקירתו הנגדית. זאת ועוד למרות שהשוטר העיד שצומת תמנע ממוקם בקילומטר 35 הרי שמסמך שהגישה ההגנה (נ/6) אשר כולל את כל הצמתים בכביש 90 עולה כי צומת תמנע לא ממוקם בקילומטר 35 אלא בקילומטר 33 וצומת אליפז לא ממוקם בקילומטר 38 כפי שהעיד השוטר אלא בקילומטר 36. על כן, משהשוטר לא תיעד בדוח את העובדה שעמד בצומת, ושמסר מספרי קילומטרים אשר אינם תואמים לכאורה את המסמך נ/6 נותר ספק לגבי מקום עמידתו של השוטר, האם בצומת אליפז כפי שהעיד הנאשם או בצומת תמנע כפי שהעיד השוטר. כך גם קיים ספק באשר למקום עצירת רכב הנאשם.

הגם שהשוטר בהגינתו ציין כי בעת האכיפה היה רכב אחר בנתיב הימני לפני רכבו של הנאשם, הרי שאין כל התייחסות נוספת לרכב האחר, לא לסוגו, לא לצבעו, לא ברור אם הנאשם בשלב מסוים עקף את הרכב האחר, לא ברור אם בעת שיצא השוטר בעקבות רכבו של הנאשם הרכב האחר כבר חלף את השוטר או נותר מאחור, או אולי היה בין רכבו של השוטר לרכב הנאשם.

נקודה מעוררת תמיהה נסובה סביב השאלה מי ערך את המסמך נ/4 ומדוע.

8. לסימני שאלה אלו, חבר נתון נוסף שיש בו לחזק את הספק בנוגע למהירות המיוחסת לנאשם. הנתון הנוסף הוא יומן הנסיעות שהונפק מרכבו של הנאשם במועד הרלוונטי (נ/7).

אני מודעת לכך שמכשיר האיתוראן אינו מוכר כמכשיר מדידת מהירות אשר יש בו כדי לייצר ראיות קבילות בעניין זה. נ/7 אינו מספק נתוני מהירות באופן רציף, אלא לכאורה מדירת מהירות אחת בכל דקה, ויתכן שבין מדידה למדידה היו שינויים במהירויות, מדובר ביומן נסיעות שאין כל אינדיקציה לגבי מידת הדיוק והאמינות שלו.

ועם זאת, המסמך הוגש כאמור ללא התנגדות המאשימה, המסמך נ/7 נותן אינדיקציה לכך שבעשר הדקות שקדמו לעצירתו של הנאשם המהירות שנמדדה ברכבו נעה בין 83 קמ"ש ל- 91 קמ"ש.

על אף שכאמור לא ברור מה מידת הדיוק של נתון זה, יש בנתון זה כדי להצטרף לסימני השאלה שפורטו לעיל וביחד לעורר ספק סביר ביחס למהירות נסיעת הנאשם שדי בו כדי להביא לזיכויו של הנאשם.

9. כפי שעדותו של השוטר זכתה לאמוני, כך גם עדותו של הנאשם זכתה לאמוני.

ערה אני לכך שהנאשם לא זימן לעדות נוסעת שהיתה עימו ברכב, עם זאת אין בכך בנסיבות שבפני כדי להקים עליו את החזקה לפיה אם היה מזמנה, לא היתה תומכת בגרסתו, ואפשר אף היתה מפריכה אותה (ראו ע"פ (עליו) 1346/07 אבו עסא נ' מדינת ישראל (8.8.07); ע"פ 679/84 דוד ואביטן נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(4) 33, 48; ע"פ 7463/00 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(4) 865, 876 ורבים אחרים).

עמוד 3

הסיבה לכך שלא מצאתי כי בנסיבות שבפניי קמה נגדו החזקה נעוצה לא רק בכך שהאמנתי לנאשם כי נותק הקשר בינו לבין הנוסעת, אלא גם משום שאיני מוצאת כי יכולה להיות תועלת רבה, ולו בפוטנציה, בעדותה של הנוסעת.

ספק רב אם נוסעת ברכב, כל רכב, תוכל לתרום תרומה משמעותית לשאלה מה היתה המהירות בה נסע נהג הרכב למעלה מקילומטר לפני שעצר אותו השוטר. אין משמעות רבה לעדות שכזו אשר ממילא יכולה להיות מבוססת על הערכה בלבד. תרומת עדות שכזו פוחתת משמעותית בשים לב שחלפו למעלה משנתיים ממועד האירוע.

אילו המחלוקת היתה בשאלה מי נהג ברכב, בשאלה אם היה מפגש עם שוטר או שאלות אחרות שעדות של עד ראייה יכולה להיות משמעותית אזי יכול והעדר העדות היה מקים על הנאשם את החזקה, אך לא במקרה הנ"ל.

הפעלת הממל"ז בניגוד לנהלים

10. באשר לטענות ב"כ הנאשם כי השוטר הפעיל את הממל"ז שלא על פי הוראות נוהל הפעלת ממל"ז - נוהל 02.227.04:קראתי את הנוהל ולא מצאתי כי השוטר הפעיל את הממל"ז בניגוד להוראות הנוהל באופן שמצדיק את זיכוי של הנאשם.

השוטר לא עצר את הנאשם בתוך הצומת ולא לא חרג מהאמור בסעיף 4(ב)(1)(ג) לנוהל

צודק ב"כ הנאשם שעל פי עדות השוטר הוא עמד עם הניידת בתוך הצומת, ועל פי נוהל בטיחות הפעלת ממל"ז נוהל 02.205.54 בסעיף 3 (ט) נקבע כי המקום בו יעמוד המפעיל לא יהיה בצומת. עסקינן בהוראה שנועדה למטרה בטיחותית ואין בה כדי לפגוע במהימנות ההפעלה. **עם זאת אין צורך להכביר מלים בחשיבות להקפיד ולמלא אחר הוראות הבטיחות - גם אם אין הן פוגעות באמינות התוצאה. כפי שצוין בנוהל: "המקום בו יעמוד המפעיל.. לא יהיה בצומת... וזאת למניעת הפתעת נהגים וביצוע בלימות חירום מצידם".**

באשר לסעיף 5(ו) לנוהל בטיחות הפעלת ממל"ז, הנוהל קובע כי אין לעצור רכב הנע בנתיב השמאלי כשמימינו נעים כלי רכב אחרים. כאמור, אמנם במקרה דנן השוטר קלט את רכבו של הנאשם בנתיב השמאלי כשמימינו מלפניו רכב אחר, אלא שההוראה הנ"ל רלוונטית לכאורה לשלב עצירת הרכב ולא לשלב בו נמדדת מהירותו. במקרה דנן אין כל אינדיקציה לכך שבעת עצירת רכב הנאשם היו מימינו כלי רכב נוספים ולכן אין כל אינדיקציה להפרת הוראות הנוהל בעניין זה.

11. כאמור, על אף שהשוטר הותיר רושם חיובי - בעד תביעה יחיד עסקינן.

בית המשפט מודע לכך כי בבואו להכריע הדין על פי עדות יחידה, עליו לשקול עדות זו ב"שבע עיניים" הרבה מעבר לזהירות הרגילה לה נדרש ביהמ"ש בדרך כלל.

לאחר שעשיתי כן ונוכח כל האמור לעיל אני קובעת כי אדניה של עדות זו אינם מוצקים דיים להוות בסיס איתן להרשעה. (על הרשעה על פי עדות יחידה ראה ע"פ דב צסיס נ' מ"י לא 3 735).

עסקינן במשפט פלילי בו על ראיות התביעה להיות משכנעות ונחרצות, על התביעה להרים את נטל הראיה המוטל עליה מעבר לכל ספק סביר.

במקרה שבפני, לאור סימני השאלה שנותרו פתוחים ביחס למיקום העבירה הנטענת, ומיקום עצירת הנאשם, ביחס לרכב האחר אשר היה בזירה ולאור עדות הנאשם ונתוני המהירות שהונפקו מרכבו, נותר ספק באשמתו של הנאשם.

12. מכל האמור, מצאתי לזכות את הנאשם, ולו מחמת הספק.

13. המזכירות תשלח את הכרעת הדין לצדדים.

14. הדיון שנקבע ביום 13.9.21 מבוטל.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ט' אלול תשפ"א, 17 אוגוסט 2021, בהעדר הצדדים